

Verdamping vaste planten beperken

Tekst: Henk van den Berg
teelt- en bedrijfsadvies
(0252) 340301 / 06-51312207
Foto: René Faas

Er bestaat water geven en water geven. Met het geven van water hebben we een bedoeling. In de meeste gevallen is dit om de plant te voorzien van genoeg vocht om goed te groeien. Toch kan het een probleem zijn als de grond kletsnat is en de planten alsnog slap gaan. Natuurlijk wordt er ook water gegeven als de grond gewoon te droog is, maar dit is niet een struikelpunt. Het gezegde dat de plant naar water moet zoeken gaat lang niet altijd op. Vaak klopt het wel, maar er zijn altijd uitzonderingen. Omdat niet alle omstandigheden te beschrijven zijn, is het minder belangrijk om dit op te noemen. Belangrijk is waarom het op een bepaalde manier gedaan moet worden.

WATER DOOR DE PLANT

Om goed te kunnen groeien worden er samen met het water voedingsstoffen door de plant getransporteerd. Zeker als het gaat om de opname van calcium, dat alleen via de waterstroom de plant in komt, is een waterstroom door de plant uiterst belangrijk. Verdamping is nodig om water in de plant te krijgen. Vergelijk het met water in een slang pompen als het andere uiteinde dicht zit. Hoeveel druk er ook op staat er komt geen stroom op gang. De voeding van de slang (plant) zijn de wortels en aan het andere eind zitten de huidmondjes. Als de huidmondjes niet werken komt er geen water-

stroom en dus geen calcium in de plant. Verdamping heeft de plant ook nodig om zichzelf te kunnen koelen. Het verdampende water maakt het blad kouder zodat de bladtemperatuur daalt. Als het blad niet meer verdampt gaat het blad slap hangen en te warm worden en beschadigen. Bij een plant die goede wortels heeft zal de verdamping door de plant zelf worden geregeld door de werking van de huidmondjes. Hoe wijder die open staan, hoe meer verdamping. Beperkende factoren kunnen dan zijn dat de wortels te weinig water tot hun beschikking hebben, of dat er nog niet voldoende werkende wortels zijn, of de doorstromingsnelheid door de plant nog niet goed op gang is gekomen. In het eerste geval zal het geven van water voldoende zijn om het probleem op te lossen. In het andere geval zal water geven geen zin hebben. Als er om de een of andere reden geen watertransport door de plant plaatsvindt, dan zit er niets anders op dan te proberen de verdamping te beperken. Verdamping beperken doe je door het blad nat te maken op het moment dat de plant te veel verdampt om op spanning te blijven. Dit kan zijn doordat de plant nog geen wortels heeft, bijvoorbeeld vlak na het uitplanten, of omdat er veel gewas staat en de doorstromingsnelheid van de plant nog niet op peil is bijvoorbeeld na een erg donkere en natte periode. Het gaat hier dus niet om het toevoegen van water, maar om het natmaken van het blad, zodat dit afkoelt doordat het water verdampt. Er wordt dus geen vocht toegevoegd, maar voorkomen dat het uit de plant kan verdwijnen. Als er dus geen water in kan, moeten we er voor zorgen dat het er ook niet uit kan verdwijnen.

VERSCHILLENDE RITMES

Belangrijk gegeven om het watergeven goed tussen de oren te krijgen is dat het ritme van verdamping en transport door de plant anders is. Als het na een lange periode van niet verdampen plotseling warm wordt, dan is de verdamping van de plant direct op volle sterkte, terwijl transport van dit water door de plant pas na een dag op volle sterkte is. Precies op die eerste dag mooi weer moet de plant worden geholpen als hij het niet aankan. Door de eerste dag na een regenperiode het blad een paar keer nat te maken, ontstaat er geen schade. De volgende dag is het systeem op snelheid en kan de plant de verdamping aan. Anders is het als de plant met groen blad wordt overgeplant. De bladeren verdampen, maar er zijn geen wortels om water op te nemen. Tot die periode verdampt de plant dus meer dan hij kan opnemen. De grond natter maken heeft geen zin, omdat er geen wortels zijn om op te nemen. Het heeft wel zin om de verdamping te beperken, dus op de dag water te geven. Dit hoeft niet veel te zijn, maar net genoeg om het blad nat te maken en zo te voorkomen dat de plant zich leeg verdampt.

WETEN HOE HET WERKT

Door goed te weten hoe een plant werkt kan makkelijk de beslissing genomen worden, of er water gegeven moet worden omdat de plant niet genoeg water ter beschikking heeft, of dat de plant te veel verdampt. De ene keer zijn we dus water aan de plant aan het toevoegen en de andere keer aan het voorkomen dat het water de plant uit kan. Logisch nadenken dus, voordat er wordt besloten om de sproeiers aan te zetten.

